

MŪSŲ LIETUVA

NR. 30 (1513) - SEMANÁRIO - 1977 M. LIEPA - JULHO 28D. - 2,00 kr.
R. Juatindibá, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel.273-0338

LEMIANTI JAV LB-nes INICIATYVA

Tiltai - "Bridges"

AL. GIMANTAS

Žodis "tiltas" dar nuo Vinco Kudirkos laikų lietuviškajame gyvenime yra itin reikšmingas, na, ir prasmingas. Nenuostabu, kad ir JAV Lietuvių Bendruomenės darbuotojai naujam savo mėnraščiui - biuleteniui, pradėtam leisti anglų kalba, parinko tą vaizdą, praktiškai realų "Bridges" vardą.

Pirmajam numeriui pasirodžius, taip ir norisi pasidžiaugti naujagimiu, kuris yra reikalingas, būtinas ir, tikėkime, dar nepavėluotas. Žinia, bus skeptikų ir pesimistų, galvojančių, kad dar vienas leidinys ir dar angliškai spausdinamas, nereikalingas, nebūtinas. Griežtieji mūsų bičiuliai gana aštrokai nusistatę: jei į savuosius turime prabilti ne gimtąja kalba, tad kokia ir nauda iš tokių? Atseit, kodėl pats kalnas turi ateiti pas Mahometą, o ne atvirksčiai. Vadinasi, kokie ten tie lietuviai, kurie negali, nenori, nesistenčia pramokti lietuviškai? Bala jų nematė!

Tačiau grynai praktiniais sumetimais vadovaujantis, tenka ne tik teisinti iniciatorių ryžtą, bet net pažerti komplimentų sauja drąsuoliams. Negalime ilgiau ignoruoti fakto, kad turime skaitytis su realia padėtimi, nes juk po truputį jau artėjame prie dvikalbės lietuviškosios bendruomenės (mažosiomis raidėmis) sampratos. Jei branginame kiekvieną lietuvišką sielą, ypač jaunesnės kartos atstovus, turime laikyti visas komunikacijos priemones atidaras ir prieinamas. Šioje vietoje ir ateina pagalba anglų kalba, kuri ne tik neišplėš lietuviško turinio ir esmės, bet ir padės lietuviškos kilmės tėvynainiams laikytis krūvoje bei lietuviškose šalose. Tai didelis ir labai reikalingas akstinas bendrųjų nuotaukų ir idealų palaikyme. Kitaip mūsų gretos mažės, biolo-

giam procesui normaliai mažinant emigrantinę visuomenę šiame kontinente.

Pažvelkime, kas atsitiko su JAV lietuviais, susibūrusiais Lietuvos vyčių organizacijoje. Vien dėlto, kad jų daugumos lietuvių kalbos mokėjimas ribotas, mes juos beveik "automatiškai" išskyrėme iš savųjų gretų, nurašėme į deficitą. Tuo tarpu jų nusiteikimas, apsisprendimas ir kraujo balsas liko ir toliau lietuviškas, tegu ir skirtinomis, mums gal ir mažiau įprastomis formomis reiškiamas. Mes jų nenorėjom ar negalėjom suprasti, na, ir visai lengva valia leidom jiems išslysti iš bendrosios koordinuotos veiklos, lyg jie visai nepriklausytų lietuvių tautai. Tai didžiai žalinga laikysena, visų mūsų — vadovų ir eilinių — klaida, kurią jau pats laikas išpažinti ir bandyti susidariusią padėti taisyti. Reikėtų tikėti ir viltis, kad naujasis angliškasis leidinys padės artinti dirbtinai atskirtas dvi lietuviškas grupes, tai yra tuos, kurie gerai moka lietuvių kalbą, ir tuos, kuriems anglų kalba yra artimesnė. Šiuo atveju kalba yra ne esmė, bet tik forma.

Intelektualinis potencialas ir svoris lietuviškai nekalbančių yra ryškus ir didelis. Jų talentai neabejotinai yra reikalingi ir pageidaujami bendrosios veiklos dirvoje. Geriau suprasti, pažinti ir po to dar giliau užsiangažuoti lietuviškam gyvenimui yra vienas pagrindinių "Bridges" tikslų. Viso to darbo pagrindinę našą savanoriškai įsipareigojo nešti: Algirdas Budreckis, Mykolas Druga, Algirdas Dumčius, Vytautas Jurgėla, Gintaras Karosas, Edward Meilus, jn., Algirdas Mitkus, Viktoras Stankus ir Jonas Stundza, jn. Tai stiprių rankų ir aštrių protų kolektyvas!

TÉVIŠKĖS ŽIBURIAI

Raudonės pilis, Simo Augaičio vario kalnys

Gimnazija kreipiasi į jus

MIELI LIETUVIAI,

Vasario 16 gimnazija buvo ir yra mūsų visų džiaugsmas bei pasididžiavimas. Ją išlaikėme jau 26 metus. Apie šimtas mūsų abiturientų baigė ar baigia mokslus. Daug iš jų yra gydytojai, inžinieriai, profesoriai, mokytojai, bendruomenių veikėjai. Tačiau šiai gimnazijai gresia pavojus užsidaryti, nes Vokietijos įstaigos stato vis didesnius reikalavimus, ypač reikalauja padidinti mokinių skaičių.

Man, kaip naujam Vasario 16 gimnazijos kuratorijos valdybos pirmininkui, yra pirminis uždavinys ir pareiga rūpintis gimnazijos išlaikymu bei gerove. Betgi tai yra ir visų geros valios lietuvių giliausias noras. Todėl ir raginu visus šio tikslo siekti su meile ir pasiryžimu, nesibijant net ir didesnės aukos.

Visų pirma kreipiuosi į tėvus, ypač turinčius mokyklinio amžiaus vaikus. Mes mielai dainuojame: "Lietuviais esame mes gimę, lietuviiais norime ir būt". Iš tikrųjų, mes esame lietuviai, bet ar būsime jais savo vaikuose, priklausys nuo to, ar juos auklėsime lietuviiais ir būti. Tėvams šią pareigą atlikti geriausia talkininkė yra Vasario 16

gimnazija. Leiskite savo vaikus į šią gimnaziją.

Kreipiuosi į visą mūsų jaunimą, į tuos, kurie lankė šią gimnaziją, kurie susitelkė į jaunimo sąjungą, kurie susibūrė apie "Jaunimo Balsą", kurie save laiko lietuviiais: ateikite visi mums į talką dėl Vasario 16 gimnazijos gražesnės ateities!

Kreipiuosi į visus geros valios lietuvius, ypač JAV ir Kanadoje, be kurių pagalbos ši gimnazija 26 metus nebūtų išsilaikiusi ir neišsilaikys: padėkite mums ir toliau savo nuoširdžiu rūpesčiu ir auka! Kur visi stos, visados daug daugiau padarys!

Būkime tikri, kad mūsų vieningą ryžtą ir darbą Dievo palaima lydės! Visiems už viską nuoširdus ačiū ir pagarba.

Tėv. Alfonsas Bernatonis,
kuratorijos v-bos pirmininkas

Paskutinė kolonialinė imperija

"Lietuva šiandien yra dalis Rusijos dominuojamos sferos Rytų Europoje, tos paskutinės kolonialinės imperijos. Tačiau laisvės troškimas nugalėti kliūtis," — taip atstovų rūmuose Washingtone kalbėjo kongresmanas James J. Blanchard (dem., Mich.), reikšdamas Lietuvos išsilaisvinimo viltis.

Tėviškės žiburiai • 1977. V. 12 — Nr. 19(1422)

Jau pakelti "Aido" sparnai

KAZYS MILERIS

Hamiltono lietuvių mergaičių choras jau pilnai pasiruošęs skristi į Pietų Ameriką ir savo skambia lietuviška daina pasveikinti tautiečius, gyvenančius Argentinoj, Urugvajuj, Brazilijoj, Kolumbijoj ir Venecueloj. Kad choras jau pasiruošęs gastrolėm, įrodė š.m. balandžio 23 d. Jaunimo Centre įvykusi koncertu. Šis "Aido" koncertas buvo tradicinis. Ir šiemet jis buvo gausus, kaip ir visuomet. Programą sudarė choro ir solisto dainos. Koncerto repertuare buvo lietuvių kompozitorių kūriniai ir pasaulinių klasikų muzika. Dainos gerai parinktos, skambios ir netaip jau lengvai išmokstamos.

Kai salėje prigešo šviesa ir scena sužibo jaunais mergaičių veidais, prasidėjo koncertas. Pirmajam mostui iškeltos dirigento V. Verikaitis rankos, prie pianino muz. J. Govėdas ir visas pusšimtis melsvoj balinėj aprangoj "Aido" dainininkių. Su pirmaisiais akordais klausytojai buvo nukelti į Lietuvą brangią... Tai bene antrasis mūsų himnas su Maironio žodžiais ir J. Naujalio muzika. Pirmą kartą čia išgirdau tą dainą dainuojant su solistu. Antroji daina atliekama taip pat su solistu V. Verikaitiu (J. Švedo "Tykiai Nemunėlis teka"). Po to sekė M. Noviko ritmiškai siūbuojanti "Devynbalsė", J. Švedo "Puota girelėj žalioj".

Antrąją programos dalį dirigentas pasiskyrė sau. Čia mūsų chorvedys ir solistas V. Verikaitis padainavo St. Šimkaus "Lygiojoj lankelėj", A. Kačanausko "Tų mergelių dainavimas" ir du pasaulinių muzikų dalykėlius: P. Čaikovskio "Jeigu mylimos mergytės" ir iš P. Planquette "Kornevilio varpų" komiškosios operos vieną ištrauką — "Blaškiaus pasauly daugel metų". V.

Verikaitis yra tikras scenos žmogus, pilna prasme artistas. Kaip man šalia sėdintysis kaimynas pasakė, Verikaitis galima klausytis ir klausytis — jis nenusibosta.

Trečioje programos dalyje mergaitės pasirodė su kitokia apranga. Jos padainavo Šuberto lietuviškai išverstą "Upėtakį", A. Bražinsko "Ilgesio dainą", J. Gaižausko "Jei taip būtų". Pastaroji buvo užbaigta savo pačių sukurtais humoristiniais priedais. Koncerto užbaigai išgirdome mano ir visų pamėgtą aidiečių su sol V. Verikaitiu dainuojamą tango — "Lauksiu tavęs ateinant". Publika smarkiai plojo. Buvo už ką — "Aidas" davė tikrai pasigėrėtiną koncertą.

Po šio koncerto tikrai malonu įgaluoti "Aidą" atstovauti Kanados lietuviams P. Amerikoj. Be to, "Aidas" jau septynmetis, spėjęs apvažiuoti visą Kanadą, Amerikos miestus, dainavęs Kanados lietuvių dainų šventėje, turėjęs sėkmingas gastroles Europos kraštuose ir jau spėjęs išleisti dvi ilgo grojimo plokšteles — "Baltos gėlės" ir "Keliaujame su daina". Jų dainų skrynelė jau tiek prikrauta, kad sunkiai beužsidaro. "Aidas" turi toki didelį ir įvairų repertuarą, kad nėra sunkumų rasti betkokią iškilusią progą tinkamą savo dainą bei giesmę ir, jei reikia, dar ir kita kalba.

Tik Hamiltonas tokį chorą turi. Žinau, yra daug mergaičių kvartetų ir okteto, bet tokį gausų jaunų lietuvių chorą iševijoj aš tik vieną žinau, būtent, "Aidą". Jis sau konkurencijos neturi. Su juo nėra taip, kaip su tautinių šokių grupėmis, kurios konkuruoja savo išvykų užprašytas aprašymais, nueidamos ligi sacharininio saldumo. Juk mes gerimės visomis savo tautinių šokių grupėmis, nes visos gerai šoka. "Aidas" yra geriausiai žinomas lietuvių meninis

vienetas ir kanadiečių tarpe, nes visokiomis progomis ir visur siunčiamas lietuviams atstovauti.

Tokiam vienetai (apie 50 mokyklinio amžiaus jaunų mergaičių) išsilaikyti daug ko reikia, bet daugiausia entuziazmo ir pasišventimo. O to, pasirodo, aidietėms netrūksta. Joms pavyko prieš trejetą metų suorganizuoti koncertų kelionę po Europą.

LIETUVIAM SVARBI REZOLIUCIJA WASHINGTONE

Senatorius Robert Dole (resp., Kans.) pasiūlė senate rezoliuciją, pavadintą S. Con. Res. 24, kuria JAV delegacija Belgrado konferencijoje įpareigojama:

1. Aiškiai pabrėžti Amerikos žmonių nusistatymą ginti žmogaus teises, plečiant laisvę pasauly, drauge pažymint šio įsipareigojimo svarbą Europos saugumui ir bendradarbiavimui.

2. Reikalauti, kad konferencijoje būtų iškelti ir išdiskutuoti Helsinkio susitarimų pažeidimai, ypač kas liečia žmoniškumo idealus.

Rezoliucijoje primenami Helsinkio susitarimai, užtikriną religijos laisvę, žmogaus teisių gerbimą, sudarymą sąlygų sueiti draugėn perskirtų šeimų nariams, emigracijos laisvę.

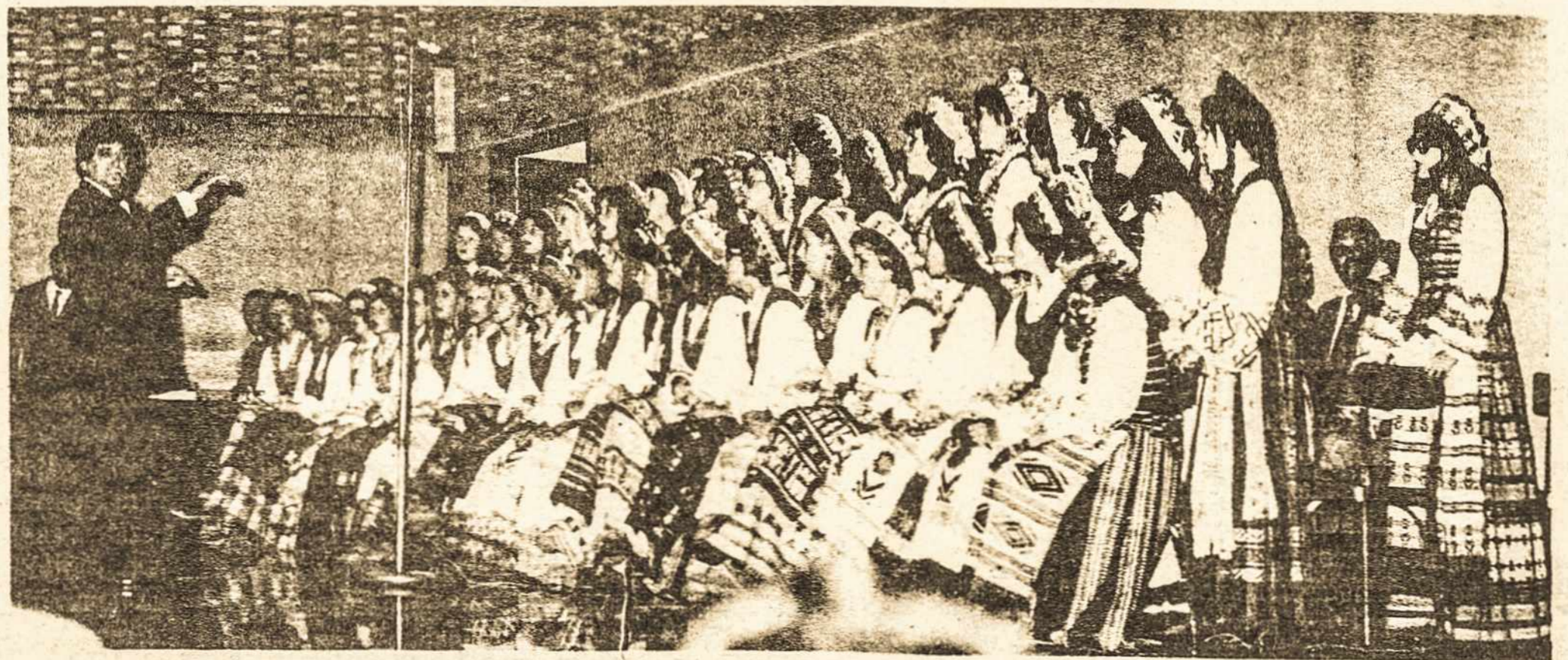
Pažymima, kad Sovietų Sąjungoj ir jos kontroliuojamuose kraštuose pastebėti grubūs Helsinkio susitarimų laužymai, ypač kas liečia religijos laisvę, mažumų teises, emigracijos laisvę, šeimų sujungimą.

Neabejotinai pavyks joms ir užsimota P. Amerikos išvyka. Su choru dar tebedirba pats jo steigėjas, didelių darbų, bet mažų pretenzijų žmogus — J. Pleinys ir to choro išugdytojas, lietuviškos dainos entuziastas sol. V. Verikaitis. Padėkim ir paremkim juos visi, kad Hamiltono "Aido" lietuviškos dainos aidas pasiektų mūsų brangius tautiečius, gyvenančius ir tolimoje P. Amerikoje. Tegu būna įrodymas, kad mes, lietuviai, kur begyventume, esame vieni kitiems labai brangūs ir vieni kitų reikalingi.

Brazinskus deportuos?

"New York Times" gegužės 14 d. laidoje paskelbė žinią iš Maskvos, esą JAV vyriausybė nutarusi neduoti Pranei ir Algirdui Brazinskams politinės globos teisių ir deportuoti į Venecuelą. Toks atsakymas atėjęs iš JAV prez. J. Carterio, į kurį anksčiau specialiu raštu kreipėsi rusų lėktuvo pilotas Suliko Šavidze ir įgulos narys Babayan. Prezidento atsakymas esąs pasirašytas Baltųjų Rūmų štabo nario Valerio L. Giannini. Jis buvo išsiųstas balandžio 27 d., bet paskelbtas gegužės 13 d. Šis JAV prezidento atsakymas buvo plačiai paskleistas Sov. Sąjungoje. Pasak "NTY" tai padaryta, siekiant sukompromituoti JAV vyriausybę, kovojančią už žmogaus teises.

Minimoji žinia buvo paskelbta ir Kanados televizijos bei radijo stočių. Iš VLIKo sluogsnių patirta, kad Brazinskų byla dar nėra galutinai baigta. Šiuo metu jiedu gyvena Kalifornijoje, kur yra perkelta ir jų byla. Apie Brazinskų deportavimą į Sov. Sąjungą JAV vyriausybės sluogsniuose nekalbama. Tuo tarpu nėra kitos valstybės, kuri juos priimtų.

Hamiltono
mergaičių
choras
AIDAS

SOVIETŲ LAGERIS AMERIKOJ

Project Gulag — USA

Frankfurte, Vakarų Vokietijoje, leidžiamas rusų disidentų žurnalas *Project Gulag* 1977 kovo laidojėdė straipsnį "Sovietų koncentracijos lageris Jungtinėse Amerikos Valstybėse".

Jaunų žmonių grupė, į kurią įeina kairiųjų ir dešiniųjų organizacijų atstovai, baltieji ir negrai, krikščionys ir žydai, Amerikoje gimę ir imigravę iš Kubos, Lietuvos, Ukrainos ir t.t., savo organizaciniame susirinkime pasivadino tokiu vardu "Project Gulag — USA". Organizacijos tikslas — pastatyti JAV autentišką sovietinį koncentracijos lagerį, kur jauni žmonės savo kailiu patirtų tokio lagerio režimą. Statybai vadovaus buvęs Sovietų Sąjungoje politiniai kaliniai, jų tarpe esąs ir Simas Kudirka. Lageris projektuojamas prie akmer.s skaldyklos, kur dirbsią būsimieji "zekai".

Savanoris, norėdamas patekti į lagerį, paduoda pareiškimą, pereina per sovietinio teismo procedūrą, kur akivaizdžiai įsitikins, kad nusikaltęs sovietų įstatymams. Jam būsias įteiktas teismo sprendimas, tik vietoj metų bus skaičiuojamos dienos, tuo būdu savanoris lageryje išbus 5-7-10 dienų... Ši idėja sukėlė susidomėjimo akademinio jaunimo tarpe, ir kandidatų į tokį lagerį nemaža.

Lageris bus atidarytas iškilmingai, dalyvaujant ir spaudos atstovams. Po to svečiai į lagerį nebus įleidžiami. Kas norės lagerio gyvenimą aprašyti, turės pats per jį pereiti kaip kalinys. Sunkus priverstinis darbas akmens skaldykloje, atitinkamas valgis ir režimas, karceriai už drausmės nesilaikymą — visa tai duos JAV jaunuoliams patyrimą, kurio jie ilgai nepamirš. Atidirbę savo laiką savanoriai 3-5 dienas ilsėsis specialioje stovykloje, bus atitinkami dokumentiniai filmai, knygos, paskaitos apie Sovietų Sąjungą.

Tokio lagerio pastatymas pareikalaus daug pastangų ir lėšų. Kur, pavyzdžiui, gauti tokios rūšies duonos, kaip sovietų lageryuose dalina? Kol bus lageris, JAV žmonės matys bent mažą sovietinio politkalinio gyvenimo nuotrupą. Pavyzdžiui, kopiją kaliniams transportuoti furgono, taip vadinamo "vornok" (varnelis). Tikrajai tu furgonų paskirčiai užmaskuoti ant jų didelėmis raidėmis užrašoma: Mėsa, Duona, Ledai, Gerkite so-

viety šampaną ir panašiai. JAV pagaminto "varnelio" užrašui parinktas žodis Mėsa. Ši sovietinio gyvenimo nuotrupa pirmą kartą parodyta Washingtone prie Kapitoliujaus, o vėliau perkelta prie Sovietų ambasados. Prie Kapitoliujaus visa praėjo ramiai: žmonės žiūrino, klausinėjo, ėmė literatūrą. "Varnelio" atvykimas prie Sovietų ambasados sukėlė joje neramumą. Iš ambasados ir atgal ėmė skubėti žmonės, iš tų langų užuolaidų akys sekė įvykius gatvėje. Matyti, pasiskundė policijai — po valandos atvyko aukšti policijos pareigūnai ir prašė "ekspонатą" perkelti atokiau nuo Sovietų ambasados. O tuo tarpu prie "varnelio" rinkosi žmonės. Buvęs sovietų koncentracijos lagerio kalinys John Noble aiškino susidomėjusiems, kas čia per mašina, o "kareivis" (KGB uniformoje) šiurkščiai stūmė į vidų tuos smalsuolius, kurie norėjo pamatyti tą narvą iš vidaus. Iš Washingtono "varnelį" perkėlė į New Yorką. Ir iš kitų vietovių gauti kvietimai demonstruoti "varnelį" ir skaityti paskaitas apie Sovietų Sąjungos lagerius.

Project Gulag — USA pirmininkas yra Lorenzo Castanga. Jo adresas: 1325 Connecticut Avenue, Washington, D.C. 20032. (Elta)

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos išleistas 3 spalvų ženklelis Lietuvos okupacijai priminti. Ženkleliai lipinami ant vokų. 100 ženklelių už 1 dol. Platintojam nuolaida. Kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Prancūzų intelektualų surengtame priėmime rusų ir kitų tautų disidentams. Iš kairės: Pliuščas, Sartre'as, Siniavskis (stovi, su barzda), dr. Šternas, Amalrikas
Nuotr. "Le Nouvel Observateur"

PRANEŠIMAS IŠ PARYŽIAUS

Intelektualai su disidentais

Mūsų bendradarbis Paryžiuje prie savo laiško pridėjo iškarpa iš laikraščio "Le Nouvel Observateur" 1977. VI. 27. Joje atspausdinta nuotrauka prancūzų intelektualų, dalyvaujančių rusų ir kitų R. Europos disidentų priėmime Récamier teatre Paryžiuje, ir informacija, pavadinta "Sveikinimas Brežnevui". Taip ji pavadinta dėlto, kad tuo metu Paryžiuje lankėsi L. Brežnevas. Informacijoje sakoma: "Brežnevas išvyko, o sovietų disidentai galės kalbėti prancūzų televizijoje. Tokia savaitės programa bus duodama šį pirmadienį 27 (birželio) per F. R. 3. Filosofas André Glucksmann pasiūlė savo 'laisvąją tribūną' trim sovietų ir R. Europos disidentam. Bet Quai-d'Orsay (užsienio reikalų ministerija) atsėvė: 'Tai būtų prieš betkokį diplomatinį paprotį'. Televizija, užmiršusi savo nepriklausomybę, pakluso.

Vidaus reikalų ministeris ne-drįso uždrausti susirinkimo, kurio dalyviai antradienį pripildė Récamier teatrą. Vis dėlto jis ryžosi apkulfi Operos aikštėje tris tūkstančius ramių demonstrantų, kurie atsiliepė į žydų bendruomenės pareigūnų kvietimą.

Šio antradienio vakarą Leonidas Brežnevas vakarieniavo Elyzėjaus rūmuose. Tačiau centrinis įvykis buvo kitur, būtent, Récamier teatre, kuris matė nuostabią premjerą. Ten Paryžiaus intelektualai pirmą kartą taip vieningai arba beveik vieningai priėmė disidentus."

• Stiprių žmonių esame reikalingi, nes stovime prieš didelį uždavinį — nesunykti trąša svetimuosiuose, o išsiskleisti pasaulyje Lietuvos žiedu, kuriant dvasinės erdvės Lietuvą.

DR. J. GIRNIUS

Informacijos autorius Bernard Guetta cituoja ten dalyvavusį vieną lenką, kuris atvykęs iš Lenkijos prieš 6 metus ir gavęs savo tautiečių perspėjimą neaiškinti prancūzams emigracijos priežasties, nes jie "laikys tave reakcininku". Dabar esą buvo kalbama laisvai susėdus prie staliukų. Ten dalyvavo ir tie, kurie deda viltis į socializmą, ir tie, kurie jo nenori, kurie nuo jo yra kentėję. Tai buvęs retas vakaras, kuris dar taip neseniū būtu buvęs neįmanomas. Į jį susirinko tokie skirtingi asmenys, kaip Jean-Paul Sartre ir Eugene Ionesco, vedami vienos paprastos idėjos, būtent, solidarumo su tais, kurie kovoja prieš totalitarizmą, koks jis bebūtų. Kadangi ten nebuvo ginama jokia specifinė srovė, o tikrai laisvė, visi atsiliepė į kvietimą dalyvauti. Jų tarpe buvo disidentai: Vladimiras Maksimovas, Artūras Londonas, Bukovskis, Šternas, Gorbanievskaja, Pliuščas, Amalrikas, Delaunay, Siniavskis, Galičas ir Janakakis. Natalija Gorbanievskaja, kuri demonstravo Raudonojoje Maskvos aikštėje kartu su kitais šešiais disidentais prieš Čekoslovakijos invaziją, baigiantis priėmimui Récamier teatre tarė: "Dabar mes galime tikėtis, kad žmonės pradės žvelgti į Rytų įvykius, pasikliaudami tik savo sąžine ir protu. 'Nepriklausomos' kairės žmonės yra mūsų viltis."

Tasai būdingas priėmimas rodo prancūzų intelektualų pasikeitimą. Daugelis jų simpatizavo maskviniam komunizmui. Net toks Jean-Paul Sartre, garsusis egzistencialistas filosofas, yra lankęsis Sov. Sąjungoje ir Lietuvoje. Jis praeityje neslėpė savo simpatijų sovietiniam totalitarizmui, kurį dabar smerkia. Tėviškės Žiburiai

TIESA IR GYVENIMAS

Šienaujant Sibiro pusnyuose

Sio rašinio autorė mokytoja, išvežta Sibiran 1941 m., pergyveno sunkias dienas, neteko šeimos, bet grįžo gyva. Čia ji pavaizduoja vieną sibirinio gyvenimo epizodą. Jos pavardė šiuo metu negali būti minima. Aprašomasis epizodas įvyko Jakutijoje, Učastoko miške. RED.

Žiema, šaltis žnaibo nosis, veidai bąla. Mūsų arkleliai alkani, šaltoj pastogėj vėjas švilpia pro kiurus stogus, sienose plyšiai bemaž žmogui pralįsti, nes iš apvalių plonų "žerduškų" (karčių) surešti. Visą dienele šaltyje 40-50°. Sniego ligi pilvų, tik "davai, davai", botagai, rykštės ir keiksmi. O tų keiksmų — kokių jų neišgirsta tie nekalti gyvulėliai, rodos, visas pragaras ant jų užgulė... Nei kvapo jiems atgauti, nei vidurius ištuštinti. Bet kam dar juos ir tuštinti, kad ir taip jau jie tušti: kai grįžta iš darbo, dar dvi valandas turi stovėti ir tik tada duoda "pašaro" — gniūžtelę supuvusios žolės.

Laimingi tie, kuriems pavyksta išvežti medžių normą — jie dar priedo gauna 100 gramų avižų. Bet ir tas uždėtis nevisada tenka arkleliui. Dažniausiai jis būna išmainytas į koki nors menką daiktėlį su atvežtais žmonėmis jų maistui. O jūs, gyvulėliai, kam gi pasiskūsite. Rytoj vėl iš naujo visą dienele šaltyje, pusnyuose, keiksmuose...

Rudenį atvežė visą "baržą" (laivelį) šieno. Dirbo žmoneliai, plušėjo, kol išmetė jį į krantą. Rodos, nemažai buvo, galėtų užtekti visai žiemai, deja, daug to šieno nukrito į vandenį ir nuplaukė plačiąja Lenos upe lyg iedo lytys... O kiek dar pačiame krante išsibarstė, kiek aplinkiniai gyvuliai išmindė, sutrypė. Taip žiemą ir nėra kuo šerti, reikia gauti nors kiek pašaro. Galvojo vadovybė, ką daryti, kaip gelbėti gyvulėlius. Ir sugalvojo — reikia šienauti.

* * *

Miško gilumoje, už 7 km, yra maža balota pievutė. Vasarą liko nenušienauta, nes toli nuo gyvenamų vietų. Sudarė brigadą iš 7-8 žmonių, brigadininke paskyrė per 60 metų moterėlę, jai davė dar porą jaunesnių, kiti — buvo dar paaugliai. Paskyrė vadovą, kuris turėjo ten vesti ir nurodyti kelią.

Sekantį rytą iškeliavom. Sniego aukščiau kelių. Pirmas eina vadovas, bet paskui jį niekas pirmasis nenori eiti. Kiekvienas stengiasi atsilikti toliau, nes sunku eiti nauju nesumindžiotu taku. Laimė tam, jei atitinka pirmojo žingsniai. Kitaip tenka naujas pėdas daryti. O juk taip

sunku — kiekvienas žingsnis vargina. Keletą žingsnių žengus, norisi ilsėtis. Laimė, jei pasitaiško kelmas ar gulintis rąstas — tada visi kaip musės puola prie jo. Nė pusės kelio nenuėjom, o jau nuovargis kankina ir valgyti norisi. Susėdę užkandom šiek tiek sausos duonelės ir vėl žygiuojam tolyn. Darbo vietą pasiekėm gal tik 3 v.p.p. ar dar vėliau.

* * *

Pirmas rūpestis — kaip nakvosim. Turim palapinę, bet kaip ją ištiesim tokiam sniegyne? Vadovas šaukia: "davai, davai", valykim sniegą, nes vakaras artis". Ir stvėrėmės darbo — kas kastuvą, kas šluotą čia pat pasidarytą iš eglėsakių. Plušam, visi dirbam. Šiek tiek sniegą apsisivalėm, ištiesėm palapinę. Vidų išklajom eglėlių ir pušų šakelėmis. Atrodo, turėtų būti neblogai. Nors vakaras jau čia pat, bet kaip be darbo eisi ilsėtis, reikia bent kiek padirbėti. Kelionės nuovargis tai ne darbas...

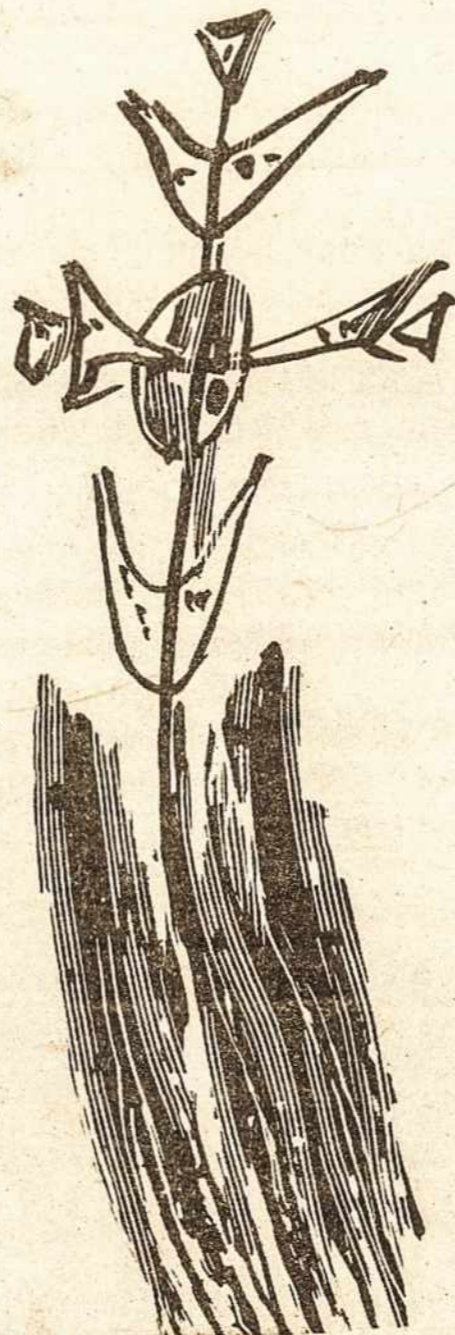
Bet kaip ir nuo ko pradėti! Sniego iki kelių, suprasti sunku, visi laukiam nurodymo. O vadovas aiškina: reikia vienam prakasti sniegą lyg kokią pradalgę. Antras turi paskui jį eidamas mesti sniegą toliau ir geriau nuvalyti. Trečiasis gali dalgiu šienauti žolę, kiek jos dar gali rasti. Vieną pradalgę padarę, antrą eidami jau metam sniegą į tą pirmąją. Ir taip visą laiką vyksta sniego mėtymas iš vietos į kitą. O žolė? Dieve, žolė... Kokia gali būti žolė kemsynuose, pelkėse, kupstynuose, miško pievutėje, dar vietomis ledu padengtoje! Kyšo tik smilgų ir viksvų viršūnelės, o geroji žolė, jei jos dar ir buvo kiek užaugę, slypi po ledu.

Triūsiam, dirbam, skubam, nes reikia dirbti. Dykaduoniauti negalima — juk mes darbo žmonės! Pamėginom šiek tiek, keletą pradalgėlių išvarėm, sniego daug išžarstėm, o šieno tik saujelė. Bet tik pradžia darba gaišina — išjudėsim, priprasim ir daugiau nuveiksime. Šiandien jau vakaras, laikas ruoštis nakvynei, kuri mums taip labai rūpi. Na, ir ne be reikalo buvom susirūpinę — nelabai jau maloni ir buvo ta pirmoji naktis. Rodos, išklajom šakomis, ir turėjo jau būti minkšta, lyg ant patalų, bet kodėl užmigti negalima... Vienas šonas šyla, kitas šąla. Šakos šaltos, sušildai jas savo kūnu, o pačiam jau šalta pasidaro. Tada vertiesi ant kito šono ir taip visą naktelę šildai žemę, kuri tokią šaltą žiemą smarkiai išalus. Ir kaip užmigti, jei ir kūno šiluma išsibaigė.

Taip praėjo nemigo naktis. Sekančiai naktiai nakvyne geriau įsirengėme: prisikirtome plonų karčių ir jomis išklajome palapinės žemę. Ant jų uždėjom šakų ir naujo šieno. Šiek tiek geriau miegojom sekančią naktį.

O darbas, darbas... Vis tas pats sniego žarstymas. Dirbam, skubam, stovėti negalima, ilsėtis nėra kada, nes arkliukai alkani. Maža kupetėlė šieno dienai — jos turi užtekti. Juk pripratę prie tokių normų.

Pasistatėm ir plytą palapinėje — tai pusė statinės nuo žibalo. Vienoj vietoj išpjauta skylė ir į ją įstatytas vamzdis, kuris šone palapinės išvestas į lauką. Tai dūmtraukis. Ir pasišildyti jau turim kur ir išsivirti. Mums skirtą maisto normą atveža iš mūsų gyvenvietės Uciaskos, atvažiuodami pasiimti šieno. Pasiuriam, ir šilta pasidaro toje palapinėje. Ji mažutė, viskas čia

Tėvynė

Tėvynė, brangioji,
Kokia tu miela!
Galbūt nematysiu
Tavęs niekada...

Šiandieną mes esam
Toli nuo tavęs.
Kas tavo likimą
Kada gi išspręs?!

Per tavąją žemę
Vien priešų takai,
Tačiau tu didvyre
Visad išlikai.

Tėvyne, Tėvyne,
O žeme brangi,
Mes tavo vaikai
Tau ištikimi.

pat arti. Kai sugulam, kojomis bemaž pasiekiame krosnį.

* * *

Mūsų krosnelė dar kūrenosi, kai sugulėm ir užmigom. Tik staiga kažkas sušuko: degame! Mūsų palapinės sienos pradėjo degti, dūmai ėmė dusinti. Mūsų laimė, kad viena moteriškė perplėšė palapinę, ir mes atsidūrėm po atviru dangumi. Dūmai išsisklaidė, lengviau atsidusom. Tai buvo antrą ar trečią valandą nakties. Aplinkui tamsu, tik žvaigždutės mirga danguje. Šaltis spigina — 50°C. Kur dingti viduryje nakties? "Namai" už 7 km. Šalta, o mes viduryje miško, po atviru dangumi. Glaudžiamės prie savo krosnelės, bet ir ji jau pradeda atšalti, malkų atsarga baigiasi, o naktį ką gali surasti sniegyne... Be to, visi ir nesutelpame prie krosnelės. Braidėme po sniegą, rinkom, laužėm snieguotas medžių šakas ir užsikūrėm laužą. Sustojom aplinkui ratu ir sukinejam tai vieną tai kitą šoną. Žymiai geriau, daugiau šilumos.

* * *

Stoviu prie laužo ir galvoju: juk tai Velykų šeštadienio naktis — velyknaktis. Koks įdomus sutapimas! Ar svajojau kada tokio velyknakčio sulaukti toli Sibiro taigose, miško gilumoje, po atviru dangumi?

Stovim prie laužo ir laukiam, kad tik ta naktelė greičiau praeitų, kad tik greičiau išvystume ryto aušrą. Ir sulaukėm. Savo turimą mantą užsimečėm ant nugaros ir žygiuojame "namo". Ir vėl mintys pinasi galvoj — keliaujam į Priskėlimo šventę, nes juk Velykų rytas. Deja, to velykinio džiaugsmo šiandien mums neteks pergyventi — jis mums neprieinamas. Juo gyvena žmonės, esantieji toli nuo mūsų. Laimingi jie... Mums sugrįžus į tuos savo "namus", laukia tie patys rūpesčiai ir vargai.

Sugrįžus, leido dieną - dvi pailsėti. Po to vėl žygiavom atgal šienauti, tik jau kiek lengviau, patobulintai — davė jau ir arklių su rogutėm. Susidėjom savo mantą, tad eiti buvo lengviau, kelias pravažinėtas. Davė ir naują darbininką - meistrą palapinei pastatyti. Jis pastatė iš 3-4 medžių rentinį, ant jo užtiesė didesnę palapinę, šonuose sukėlė iš kartelių augščiau ant balkių gulėjimui vietą. Patenkinti pradėjom savo darbą — žarstėm sniegą ir per dieną padarėm normą — kupetėlę šieno. Toje vietoje padirbėję porą savaičių, kėlėmės į kitą. Įsigijom naują "specialybę", tik nežinia ar teks kada dar kur ją panaudoti.

Tėviškės Žiburiai

Jaunimo

Žygis į Vašingtoną

Š. m. birželio 11 d. įvyko penktasis posėdis ryšium su baltiečių žygiu už žmogaus teises. Tai buvo antras posėdis, kuriame dalyvavo latvių ir estų atstovai. Posėdžiaujant Detroito Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre, latviai ir estai davė galutinį sutikimą pilnai įsijungti į demonstracijos ruošą ir eiga.

Tame pačiame posėdyje žygio ruošos komitetas pasiskirstė pareigomis. Viktoras Nakas buvo išrinktas pirmininku, estas Raimund Tralla ir latvis Sigurds Rudzitis — vicepirmininkais. Kiti vykdomojo komiteto nariai: Violeta Abariūtė, Rūsnė Baltrušaitytė, Gintė Damušytė, Saulius Jankauskas, Milda Kupcikevičiūtė, Jonas Marcišauskas, Uldis Sipols ir Gražina Vaškelis.

Žygis įvyks Vašingtone prie Linkolno paminklo rugsėjo 24 d. Tikimasi, jog žygyje dalyvaus pora tūkstančių baltiečių. Vykdomojo komitetas pasiuntė kvietimus prez. J. Carteriui, Aleksandrui Solženicinui ir įvairiems JAV kongreso nariams. Vykdomojo komiteto pavestas, vienas jaunas lietuvis ruošia plakatus, kurie bus paskleisti po Š. Amerikos baltiečių kolonijas ir garsins demonstraciją.

Vykdomojo komitetas jau paruošė memorandumą vietiniams demonstracijos komitetams, kuris nurodo pastarųjų pareigas.

Kad žygis turi vieną baltiečių veiksmų paramą, įrodo žygio garbės komiteto sąrašas. Į tą sąrašą įeina sekantys lietu-

vai: dr. K. Bobelis, ALTOs pirmininkas; A. S. Gečys, JAV LB krašto valdybos pirmininkas; G. Juozapavičiūtė, PLJS pirmininkė; A. Miner, Lietuvos vyčių pirmininkas; J. R. Simanavičius, KLB krašto valdybos pirmininkas; J. Valaitis, KLJS pirmininkas; dr. J. K. Valiūnas, VLIKO pirmininkas; B. Zdanytė, JAV LJS pirmininkė. Iš latvių visuomenės ir garbės komitetą įeina dr. J. Riekstins, America Latvian Association pirmininkas; Uldis Sipols, American Latvian Youth Association pirmininkas; dr. Ilgvars Spilners, World Federation of Free Latvians pirmininkas. Estas Ilmar Pleer, kuris pirmininkauja Estonian American National Council, taipgi priklauso garbės komitetui.

Kiekviena tautybė atskirai renka lėšas šio žygio išlaidoms padengti. Lietuvių finansų komitetas sudarytas Čikagoje. Jo pirmininkas dr. Jonas Valaitis, vicepirmininkai — dr. Leonas Kriaučeliūnas ir dr. Antanas Razma. Komitetui priklauso ir du jaunuoliai — Ofelija Barškėytė (sekretorė), Juozas Ivanauskas (išdinininkas). Tas komitetas jau spėjo įsikorporuoti. Aukas iki \$5000 galima nurašyti nuo federacinių JAV mokesčių. Čekiai išrašomi "Baltic Human Rights Rally, Inc." ir siunčiami šiuo adresu: 1617 Fairway Lane, Naperville, IL 60540, USA.

Baltiečių žygio už žmogaus teises vykdomasis komitetas

SPORTAS

MŪSŲ TAUTIEČIO LAIMĖJIMAI

Vitas Gerulaitis pasiekė Wimbledono pusbaigmį

Šimtąsimos Wimbledono teniso varžybos buvo pradėtos su 128 vyrų tenisininkų grupe. Daliai žaidėjų pirmasis oficialus Wimbledono ratas jau nebuvo pirmosios teniso rungtynės. Gausus tenisininkų būrys jau prieš šių varžybų pradžią varžėsi savo tarpe vien tik dėl teisės Wimbledon dalyvauti.

V. Gerulaitis po puikaus pasirodymo pernai ši kartą rengėjų buvo išskirtas aštuntuoju.

Pirmuosius tris susitikimus Vitas laimėjo užtikrintai. T. Gorman, G. Mayer ir J. Smith nusilenkė Vitui, nelaimėję nė vienos rungties. Dick Stockton, žinomas amerikietis tenisininkas, taipgi nusilenkė Gerulaičiui 7-5, 4-6, 6-3, 6-1. Billy Martin, kylančias amerikietis tenisininkas, ketvirtą baigmėje pralaimėjo Gerulaičiui 6-2, 8-9, 6-2, 6-2.

Pusbaigmyje Vitas susitiko su šių bei praėjusių metų Wimbledono laimėtoju Bjorn Borg. Šios rungtynės

įėjo į šimtąsimą Wimbledono teniso istoriją kaip klasiškas susitikimas. Britų televizija atidėjo pagrindines žinias ir vietoj jų gausiems žiūrovams rodė V. Gerulaičio ir Bjorn Borg rungtynes. Abu žaidėjai šias rungtynes įvertino kaip stipriausius savo pasirodymus aikštėje. Kritikai pilnai su jais sutiko. Pasak jų, tai buvo vienos iš geriausiai techniškai sužaistų rungtynių Wimbledon dalyvauti.

Žaidimo įtampa taipogi nedaug atsiliko nuo techniško žaidėjų iškilumo: 6-4, 3-6, 6-3, 3-6, 8-6 pasekmė Borg naudai liudija rungtynių dramatiškumą.

Sekantis svarbus pasirodymas V. Gerulaičiui — JAV atviros teniso varžybos. J. B.

Kas aukoja lietuviškai spaudai, remia gyvybines lietuviybės pastangas.

Lietuvaičių ir latvaičių garbės sargyba Ibirapueros mauzolėjuje Sao Paulo mieste, Brazilijoje, per gedulo dienos — sibirinių tremimų minėjimą.

Nuotr. Alf. D. Petraičio

Tėviškės Žiburiai

Lituanistinių studijų stovykla

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Ryšių Centras rengia ketvirtą lituanistinių studijų seminarą - stovyklą. Į ją priimami bent gimnaziją baigę studentai, rimtai pasiryžę mokytis lituanistikos ir kartu linksmai praleisti dvi savaites tikroje lietuviškoje atmosferoje. Tos dvi savaitės bus praleistos besigilinant lituanistikoje, klausantis paskaitų, atliekant užduotus darbus ir dalyvaujant diskusijose.

Visi dėstytojai ir studentai gyvens kartu tame pačiame bendrabutyje ir todėl visą laiką galima bus susirasti dėstytojus, su kuriais galima svarstyti lituanistikos išlaikymo problemas, užduotų darbų sunkumus ar apilamai pasikalbėti.

Seminaras — stovykla įvyks š. m. rugpjūčio 14 — 26 d. d. Divine Word seminarijos patalpose Conesus, N. Y. (netoli Rochesterio), gražioje gamtoje. Kanados universitetų studentai gali gauti universitetines užskaitas (credits) iš Kent State universiteto. Patariama dėl to iš anksto susitarti su savo universitetais.

Užsiregistravusiems dalyvauti seminare bus prisiunčiama paruošiamoji kursų medžiaga, su kuria bus prašoma susipažinti prieš stovyklos pradžią. Iš aštuonių dėstomų dalykų studentai turi pasirinkti bent keturis.

Dėstomi dalykai ir dėstytojai: linksnių mokslas ir stilistika — Stasys Barzdukas, lietuvių kalbos istorija — Antanas Klimas, žodyno praturtinimas — Antanas Klimas, lietuvių rašyba — Juozas Vaišnys, SJ, lietuvių poezija — Stasys Santvaras, lietuvių prozos aspektai — Ilona Gražytė-Maziliauskienė, lietuvių

mitologija ir tautosaka — Marija Gimbutienė, pokario Lietuvos istorija — Zenonas Rekašius.

Vakarais bus specialios programos, paruoštos stovyklautojų ir specialių paskaitininkų.

Stovyklos mokestis — \$120 už dvi savaites.

Yra didelė nauda dalyvauti seminare — stovykloje visiems tiems, kurie nori gilintis lituanistikoje tikroje universitetinėje atmosferoje. Platesnės informacijos kreipkitės: PLJS Ryšių Centras, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, USA.

ISTEKEJO PAKŠTŲ DUKRA

Birželio 25 d. Brighton Parko liet. katalikų šventovėje kun. Alg. Kezys, SJ, koncelebracinių Mišių su kun. A. Saulaičiu, SJ, metu palaimino Emilijos Pakštaitės ir Romo Sakadolskio sutuoktuves. Prie altoriaus žengiančius jaunosius palydėjo kanklių garsai. Taip jaunos lietuvaitės kanklininkės atidavė pagarbą savo vadevei Emilijai. Sutuoktųjų metu smuku grojo smuikininkas P. Matiukas, solo giedojo sol. N. Linkevičiūtė, vargonais palydint muz. A. Vasaičiui, jaunajam Čikagos Lietuvių Operos dirigentui Pamokslą pasakė kun. A. Saulaitis. Aplamai Mišios ir vestuvinės apeigos gražioje, modernioje šventovėje buvo atausūs originaliais muzikiniais niuansais, nes ir jaunoji Emilija, Emilijos ir muz. Balio Pakštų dukra, yra gabi ir žinoma muzikė.

Į vestuvines vaišes populiarioje B. Pakšto svetainėje susirinko 250 svečių, pradedant šimtamečiu lietuvių dailės veteranu prof. A. Varnu su žmona ir baigiant gražiuoju jaunimu, kuris sudarė daugumą, nes ir abu jaunavedžiai yra daug dirbę jaunimui.

MŪSU LIETUVA Išviesiems

EDISONO NAMAI FLORIDOJE

Kalėdų atostogų metu mes išvažiavome į Floridą. Tarp įvairių vietų, kurias mes lankėme, buvo Edisono namai. Būdami Fort Myers, tuos Edisono namus aplankėme.

Pirmiausia mes aplankėme jo gyvenamąjį namą. Jame buvo senų baldų, paveikslų, iškimštų žuvų, kurias jis su šeima pagavo, senoviškų indų ir kitų daiktų.

Jo namai buvo apsodinti įvairiais medžiais, kuriuos jis gavo dovanų iš kitų žemynų. Buvo ten įvairių figų medžių, kavos, kakavos, gumos medžių, įvairių palmių, vienas labai didelis, įdomus, užimas daug vietos "Bunyon" medis ir kitų.

Po to, nuėjome į Edisono laboratoriją. Ten buvo visokių mašinų, chemikalų, mikroskopų, senoviškų lempų ir kitų mokslinių dalykų.

Netoli laboratorijos buvo muziejus, kuriame buvo surinkta iš įvairių vietų Edisono išradimai. Muziejuje buvo visokių lemputėlių: didžiausia galėtų apšviesti futbolo aikštę, mažiausia buvo tokio didumo, kaip grūdus. Tą lemputę daktaras įdėdamas į žmogaus vidurius galėjo sužinoti, ar žmogus turi vidurių žaizdas. Ten dar buvo visokių baterijų, patefonų, kalbančių lėlių, siuvamų mašinų ir kitokių Edisono išradimų. Edisonas buvo didelis mokslininkas ir turėjo labai gerą atmintį. Jis galėjo perskaityti knygos puslapį iš vieno žvilgsnio. Visa didoka knyga trukdavo 15 min. Pažiūrėjęs į telefono knygos puslapį, paklaus tas galėjo atsiminti telefono numerį bet kokio žmogaus. Taip mums aiškino mūsų vadovas. Buvo tikrai įdomu.

Paulius Ramūnas,
Sv. Kazimiero lit. m-los
VIII sk. mokinys

TĖVYNĖ BUS LAISVA

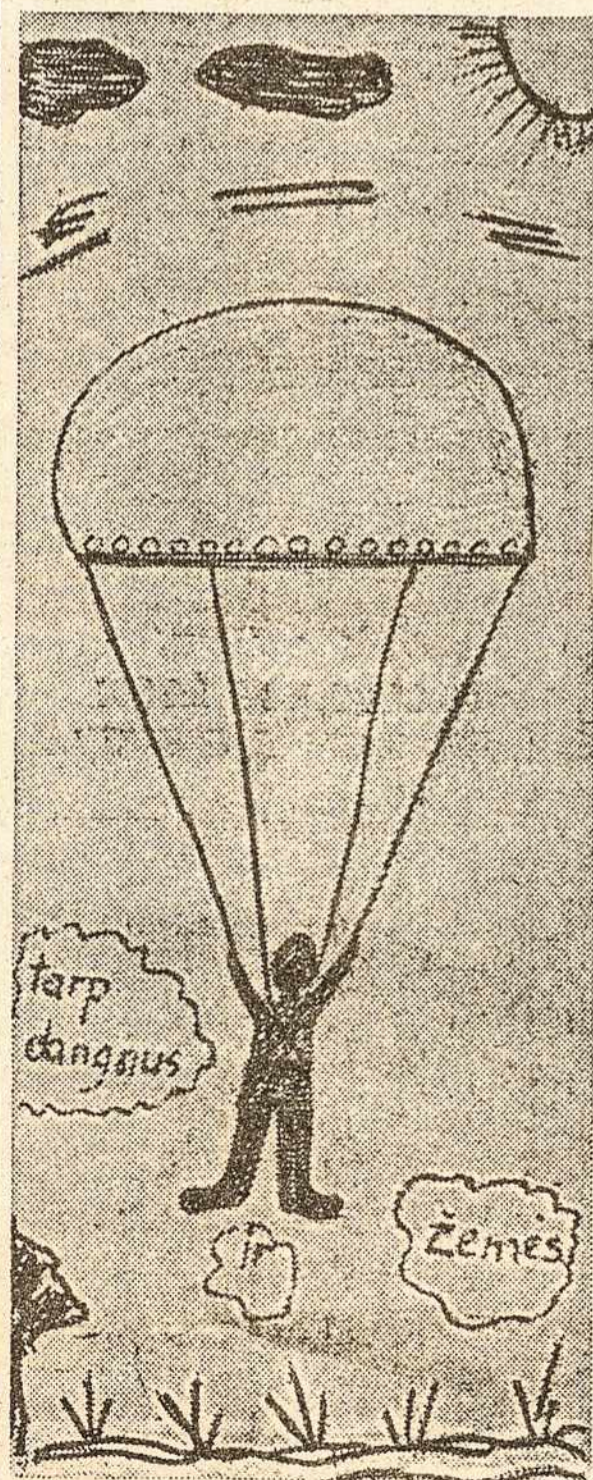
— Pasakyk, močiute,
Kodėl taip liūdi?
Kodėl ašarėlės rieda,
Girdint "Lietuva Brangi".

— Tai, vaikel, miefas,
Šiandien būtų tenai,
Tikrai džiaugsminga
Lietuva! diena.

Bet dabar lietuviai
Po pasaulį platų
Mini nepriklausomybę
Su giliu skausmu.

Ateis diena,
Ir vėl Lietuvoje
Plevėsuos trispalvė vėliava,
Tėvynė bus laisva.

Marija Iacono,
Vincio Krėvės mokykla, Phil.
VII-to sk. mokinė

Piešė Andrius Kirkiys, 7 metų

PAVASARIS

Pakvipo Medeliai pavasario žalia,
Sužydo jau žėvos baltai prie upelio,
Jų kvapas svaigina, kaip vėjas padvelkis,
Balti debesėliai danguj susitelkę.

Ziedelius gaivina rasa sidabrinė,
Juos šildo ir glosto saulutė auksinė,
Jau žydi šibutės, geltonos purienos,
Ir švinta tos gražios pavasario diena.

Alb. Kallabienė

KĄ MUMS REIŠKIA LAISVĖ?

Nuo karalių laikų vis kas nors norėjo atimti Lietuvos laisvę. Rusai, vokiečiai, visi norėjo Lietuvos.

Mes turime atsiminti, kiek partizanų ir knygnešių žuvo už Lietuvą ir jos kalbą. Užtat ir mes dabar turime neužmiršti mūsų tėvynės kalbos.

Kai rusai užėmė Lietuvą, lietuviai išsisklaidė po visas šalis. Amerikoje, Vokietijoje, Australijoje ir kitur. Mes laukiame Lietuvos laisvės.

Gal močiutė, ar mamytė pasiliko Lietuvoje. Gal brolis ar tėvelis mirė už jos laisvę. Jie mokė lietuvių kalbos savo vaikus ir tie vaikai — jų vaikus. Jie mokė rašto, Lietuvos istorijos ir geografijos.

Šiandien, kiti žmonės nesupranta, ką mes jaučiam, kodėl mes verkiam — tikrai mes.

Kad mes užlaikytumėm šią meilę, kalbėkime apie Lietuvą su draugais, eikime į lietuvišką mokyklą, šokime tautinius šokius ir kalbėkime lietuviškai.

Reikia išlaikyti tą seną kalbą, kuri yra šimtmečių senumo, su visa širdimi ir meile.

Lora Vasiliauskaitė,
Kr. Donelaičio lit. mok-
VI sk. mokinė

MANO ŠUNIUKAS

Aš turiu mažą rudą šuniuką. Jam patinka labai ilgai žaisti lauke. Bet jam reikia laiko valgyti ir gėrimui. Kartais, kai pareinu iš mokyklos, jis miega. Aš visuomet galvoju, apie ką jis sapnuoja, gal apie angelius ar žaisliukus. Bet man geriausiai patinka, kad jis sveikas.

Vytautas Keburis,
Brighton Parko lit. m-los 4 sk.
mokinys

AŠ NORĖČIAU NUVYKTI...

... į Lietuvą ir pamatyti, kaip ten žmonės gyvena.

Saulius Bankaitis, 5 sk.

... į Havajus, nes ten yra šilta, labai skanus maistas ir galima žuvalti.

Ramūnas Balčiūnas, 5 sk.

... į Baltimorę aplankyti savo gimines. Ten gyvena mano sesneliai, teta su dėde ir dvi puseserės. Aš norėčiau ten pasilikti bent dvi savaites.

Vincas Staniškis, 5 sk.

... į Havajus.

Paulius Žiedonis, 5 sk.

... į Mainą. Ten yra gražių vaizdų, gana daug kalnų. Vasarą ten yra labai gražu.

Rima Apanavičiūtė, 6 sk.

... į Lietuvą aplankyti savo gimines ir pamatyti piliis ir kitus pastatus.

Edas Čepulis, 6 sk.

... į Montrealį, nes ten bus olimpiada. Mano mėgiamiausios sporto šakos yra bėgimas ir plaukimas.

Vida Kašubaitė, 6 sk.

... į Kanadą.

Antanas Kižys, 6 sk.

... į Lietuvą ir Latviją, kur mano tėvai gimė. Aš norėčiau pamatyti didelius miestus ir visokių vaizdų.

Pėteris Kempė, 6 sk.

... į Havajus. Norėčiau ten maudytis ir žaisti bangose.

Paulius Kijauskas, 6 sk.

Visi Clevelando lit. m-los mokiniai. "Pavasario derlius"

Literatūra · Dailė · Mokslo

KAI VARIS KALBA LIETUVIŠKAI

Simo Augaičio vario ir medžio darbai

Prie Waterburio, Conn., mažam Watertown miestely ar kaimely, gyvena Simas Augaitis. Aplinkui ramu, gal net vieniša, pilna gamtos. Ypač gražu čia rudenį, kai medžiai nusidažo įvairiom spalvomis.

Simo Augaičio namas niekuo nesiskiria nuo kitų tos gatvės namų. Visur švaru, tvarkinga. Bet kai peržengi slenkstį, jau imi ir nustembi. Nustembi namų tvarka, švarumu. Ir dar daugiau — nustembi kambarių sienom. Jos visos apkabinėtos paveikslais, drožiniais, metalo iškalinėjimais. Taip sustoji ir paklausi — iš kur visa tai?

Simas yra reto nagingumo žmogus, su kūrybine vaizduote, su dideliu darbštumu. Visa tai jis sukūrė.

Kalba jis suvalkietiška, pratęsdamas galūnes. Rėdos, Vilkaviškis jo gimnazija. Karo metais išblokštas iš Lietuvos, per Vokietiją atvyko į Ameriką ir įsikūrė Waterbury, Conn. Pirmą gyvena lietuvių bendrame kvartale, paskui gamta ir vienu ma jį nuviliojo į šį kaimelį.

Šalia tiesioginio darbo jis laisvą laiką skyrė amatam ir menui. Pirmą fotografavo, dalyvavo net amerikiečių fotografijos klubuose, parodose, rodė net spalvotas skaidres. Paskui tas jo karštis aprimo. Įsitvėrė jis į medį ir ėmė piaustyti.

Medžio rankdarbiai

Daug kas mėgsta drožinėti medį, daryti baldus. Tai yra tikrai puikus ir kūrybingas užsiėmimas. Simo darbai daug kuo skiriasi. Pirmiausia patraukia jo darbo švarumas. Sugebėjo jis apvaldyti piaustymo, drožinėjimo techniką tiek, kad jo drožiniai atrodo kaip tikro profesionalo darbas. Jo rankose peilis yra klusnus ir išradingas. Be to, jis turi gerą skonį, ritmo pajautimą ir vaizduotę.

Drožinėja jis įvairius apyvokos daiktus — rankšluostines, dekoratyvines lėkštes, dekoratyvinius šaukštus, padaro liaudiškas skrynias, dėžutes, kurias tiesiog pinte apipina lietuviškais raštais.

Iš tų apyvokos daiktų nuostabūs yra žiedai servetėlėm prie stalo. Padaro net atskirą dėžutę, kurioje tie žiedai sudėti. Dėžutė išpiaustyta, išmarginta. Atida-

rai dėžutę ir ten randi 6 žiedus. Visi jie išpiaustyti, primena tiesiog Indijos dramblio kaulo drožinius. Taip medis jau pasidaro savotiška brangenybė ir retenybė, nes jam naujas formas suteikė kūrybingos rankos.

Iš medžio išdrožia reljefinius paveikslukus, ornamentus, papuošalus. Paėmęs veidrodį, jis iš medžio išdrožia visą jo lietuvišką ornamentiką. Veidrodis taikomas merginai, tai antroje pusėje yra išdrožta lietuvaitė.

Sukūrė jis visą eilę dekoratyvinių lėkščių. Pats tas lėkštes ištekina ir paskui sumaniai dekoruoja, išpiaustydamas lietuviškos tematikos paveikslus.

Dirba jis ir lietuviškus kryžius. Pirmą jis pasidaro piešinį, apgalvoja techniškai detales ir paskui imasi darbo. Padaro labai švariai, kiekviena detalė yra pilnai atbaigta, gerai sujungta su visuma. Jo kryžius galima statyti į parodas kaip lietuviško meno gražius pavyzdžius.

Darbai varyje

Atvykęs į Waterbury, dirbo garsiose vario įmonėse. Ten jis palietė metalą, varį, ir tas varis jį sugundė dar vienai avantiūrai — jis ėmė iš vario kalinėti paveikslus.

Pirmą jis padaro piešinį. Pradžioje jis neieškojo sudėtingų piešinių. Paimdavo net žinomas temas iš nuotraukų, atvirukų. Jas pasididindavo, priderindavo prie savo užmanymo. Kai piešinys baigtas ploname popieriuje, tada jis pervedamas ant vario. Vario plokštė yra gana plona, tai varinė skarda. Ją lengvai galima lankstyti, įkalti, išgauti įvairius efektus. Jis tą varį ir kalinėja ir brėžia, kol išgauna reljefą. Fonas įkalamas į gilumą, padengiamas mažais taškeliams.

Atbaigęs kalinėjimą, jis sustvirtina antrąją pusę, ją pripildo plastikine medžiaga. Tada prirtvirtina prie maisoneto ir įdeda į rėmą. Taip ir turi paveikslą — iškaltą vario reljefą. Iškalta švariai, skoningai ir stilingai. Šaltą varį jis prakalbina lietuviškai, su lietuvišku jautrumu ir subtilumu.

Amerikiečių spaudoje

Nors jis ir gyvena atokiai nuo viso judėjimo, bet praėjus rudenį jį labai plačiai aprašė Waterbu-

Lietuviškas kryžius, Simo Augaičio vario kalinys

rio dienraštis. Rugsejo 5, sekmadienio, laidoj The Sunday Republican, kultūrinis priedas, žurnalas, skyrė jam viršelį, kur įsidėjo jo spalvotą nuotrauką, ir tris teksto puslapius su 5 nuotraukom. Plačiai aprašė jo vario darbus ir pavaizdavo darbo techniką. Vargu kitas tos apylinkės lietuvis susilaukė tokio dėmesio — spalvotos viršelio nuotraukos ir tokio aprašymo.

Italai apie Gerulaitį

Roma. — Didieji Italijos laikraščiai plačiai rašė apie lietuvių kilmės tenisininko Vito Gerulaitis tarptautinėse teniso varžybose Romoje atsiektą pergalę prieš italą Zugarelli. Gerulaitis, kuris žaidžia Amerikos teniso komandoje, nugalėjęs Zugarelli, iškildamas į pasaulinio garso jaunųjų teniso čempionų eiles. Italų laikraščiai šia proga pateikė plačią Gerulaitis biografinę, primindami, jog naujasis čempionas kilęs iš lietuvių išeivių šeimos.

-o-

Simas Augaitis vien iš savo darbų galėtų surengti gražią ir įdomią parodą. Tegu jis tik pasidrasina ir savo darbus parodo kitiems.

Praėjus tokią kelią, jau sustoti nebegalima. Reikia tik daugiau piešti, studijuoti lietuvių liaudies meną, nes daug kur juo jis remiasi, ir paskui dirbti ir dirbti. (p.j.)

DARBININKAS

ŠYPSENOS

Ne ta galva

Kartą Churchillis, skubėdamas iš parlamento rūmų, paėmė ne savo skrybėlę, nors atitiko dydį ir spalvą. Parlamentaras, gražindamas jo skrybėlę, su pasitenkinimu pastebėjo:

— Atrodo, mudviejų galvos vienodo dydžio.

— Taip, tik iš lauko, bet ne iš vidaus. — atsakė Churchillis.

Pogrindžio raštas Vakarų komunistams

Penktajame "Aušros" numeryje, išleistame 1977. II. 16 Lietuvos pogrindyje, yra išspausdintas svarbus kreipimasis, kurį čia išties pateikiame. RED. Tėviškės Žiburiai

Italijos, Prancūzijos ir Ispanijos kompartijų vadovams Enriko Belinguerui (Enrico Berlinguer), Žoržui Marše (George Marché), Santjago Kariljo (Santiago Carrillo).

1976 m. spalio mėn. antroje pusėje per Lietuvą nusirito nauja kratų, areštų ir tardymų banga. KGB Lietuvai, o kartu ir visam pasauliui dar kartą priminė, kad Helsinkio deklaracija yra eilinis manevras viešajai opinijai suklaidinti.

Spalio 19 d. vėlyvą vakarą buvo suimti ir uždaryti Vilniaus saugumo požemiuose du vilniečiai — kovotojai už žmogaus teises: Jonas Matulionis ir Vladas Lapienis.

Kas yra šie žmonės?

J. Matulionis, 45-rių metų amžiaus, baigęs Vilniaus universitete lituanistiką, vėliau studijavęs konservatorijoje, iš kurios buvo pašalintas už solo giedojimą vienoje Vilniaus bažnyčioje. Dirbo Respublikinėje bibliotekoje, po to — Paveikslų galerijos direktoriu. Prieš porą metų buvo priverstas pasitraukti iš tų pareigų dėl to, kad mėgino padauginti Evangelijos tekstus. Paskutiniu laiku dirbo vienoje Vilniaus parduotuvėje dailininku apipavidalintoju.

V. Lapienis — ekonomistas, baigęs Vilniaus valstybinio universiteto Ekonomikos fakultetą. Šiuo metu yra pensininkas. Neseniai Vatikano radijas supažindino klausytojus su jo laiško, adresuoto TSKP CK generaliniam sekretoriui L. Brežnevui, mintimis.

Abu šie žmonės reikalavo Lietuvos tikintiesiems tokių teisių, kurios neginčijamai pripažįstamos demokratinėse šalyse bet kokių įsitikinimų žmonėms.

Kaip sužinota, kratos metu konfiskuota keletas "LKB Kronikos" numerių bei A. Solženicino "Gulago salynas" lietuvių kalba. Ši literatūra ir yra pagrindinė kaltinamoji medžiaga. Lietuvos visuomenė yra nustėbinta šitokių kaltinimų nepagrįstumu.

Mums žinoma, kad paskutiniaisiais mėnesiais Italijoje "Matrionos" leidykla išleido italų kalba 10 "LKB Kronikos" numerių. Tokiu būdu kiekvienas italas, nusipirkęs ir savo namuose, laikas šį leidinį, jei gyventų TSRS teritorijoje, taptų valstybinio nusikaltėliu ir jam grėstų ilgi kalinimo metai arba izoliacija psichiatrinėje ligoninėje. Tas pats pasakytina ir apie "Gulago salyno" skaitytojus Vakaruose. Visi šie žmonės,

laiką savo lentynose bet kuria kalba išleistą "Gulago salyną", TSRS prokurorų akimis, yra nusikaltėliai. Laimė, kad kol kas jie nepasiekiami.

Kas yra "LKB Kronika"?

Tai Lietuvos katalikų informacinis biuletėnis, skelbiantis objektyvius ir patikrintus Lietuvos katalikų persekiojimo faktus. Kadangi ne tik katalikų, bet ir jokia kita nekomunistinė spauda Lietuvoje draudžiama, "LKB Kronika" yra leidžiama pogrindyje. Beje, Lietuvoje sunkiai gaunama ir Vakarų kompartijų spauda. Jos po keliolika numerių parduodama tik miestų pagrindiniuose spaudos kioskuose.

Kai dėl A. Solženicino "Gulago salyno", tai niekas kitas, kaip Lietuvos gyventojai, negali taip įsakmiai paliudyti, koks šiame veikale pateikiamas faktų tikrumas.

Ne kas kitas, o tarybiniai tankai 1940 m. birželio 15 d. sutrypė Lietuvos nacionalinį suverenumą, jos ekonominę ir kultūrinę gyvenimą pavertė nuolatinio chaosu. Nuo tos dienos tikruoju Lietuvos šeimininku tapo Maskva, o keletas šimtų Lietuvos komunistų, kurių didesnę dalį sudarė tautinės mažumos, buvo pakviesti talkininkauti ardomajam darbui. Šitaip komunistinė ideologija ir tapo Lietuvoje "viešpataujančia", nors vargu ar ir per 1000 metų negausi Lietuvos kompartija evoliucijos keliu būtų atėjusi į valdžią. O tačiau pavergėjai nesivaržė. Krašte nuo pat pirmosios okupacijos dienos prasidėjo areštai, teismai, garbingos tautos praeities ignoravimas, jos kultūrinių vertybių naikinimas. 1941 m. birželio 14-18 dienomis Kremliaus įsakymu iš Lietuvos į Sibirą bei į kitas negyvenamas sritis buvo ištremta 40.000 šviesiausių ir tauriausių Lietuvos gyventojų. Vežami užkaltuose gyvulių vagonuose be maisto ir vandens daugelis jų išmirė pakeliui. Nenuostabu, jog po to sekusi fašistinė okupacija jau nebuvo tokia slogi ir žiauri, kaip šis tarybinės priespaudos laikotarpis.

1944 m. Lietuva vėl pateko bolševikinę vergovėn. Tačiau

šįkart Lietuvos jaunimas nusprendė geriau mirti kovos lauke, negu Sibiro katorgoje. Šitaip kilo Lietuvos partizanų pasipriešinimas, kuris savo heroika ir tragedija yra nepalyginamas su daugeliu pastarųjų dešimtmečių Afrikos, Azijos ar Lotynų Amerikos kai kurių tautų išsilaisvinimo sąjūdžiais. Deja, Vakarų tautoms, skubėjusioms užgydyti karo metų žaizdas, maža terūpėjo, kad žūsta Lietuvos jaunimas dėl savo krašto laisvės, kad apnuoginti žuvusiųjų lavonai pasityčiojimai guldomi gatvėse ir kad tautoje sukeltų paniką. Net ir mažiausiuose Lietuvos miesteliuose tuo metu buvo įrengiami kalėjimai, o ginkluotame tautos pasipriešinime žuvo apie 50.000 Lietuvos laisvės kovotojų bei jų rėmėjų. Daug didesnis Lietuvos gyventojų skaičius buvo įkalintas Gulago salyne arba išblaškytas po įvairias tremties vietas.

Tad mums atrodo, kad A. Solženicino "Gulago salynas" ne tik kad teisingai, bet, sakytume, netgi santūriai perteikia tai, kas iš tiesų įvyko, kad tai tik dalis tų nesuskaitomų kančių, kurias patyrė milijonai rusų, ukrainiečių, lenkų, vokiečių, lietuvių, latvių, estų, totorių ir kitų tautybių žmonių, vienokiu ar kitokiu būdu patekusių į "didžiosios kanalizacijos srautą". Lietuviai yra didžiai dėkingi A. Solženiciniui už tai, kad jis atskleidė pasauliui, ir, jei Lietuvoje laisvai būtų galima įsigyti "Gulago salyną", ši knyga būtų laikoma kiekvienoje šeimoje kaip tautos kančių epopėjos priminimas.

Lietuva nebe pirmą kartą patenka Rusijos vergovėn. 116 metų ji kentė caro jungą. Tačiau per šį ilgą laiką patirtos aukos yra gana nežymios, palyginus su trimis bolševikinės vergijos dešimtmečiais. Laikotarpį nuo okupacijos pradžios iki Stalino mirties mes laikome fizinio genocido laikotarpiu. Šiandien toks atviras šimtų tūkstančių žmonių naikinimas lyg ir neįmanomas, ir M. Suslovo teorija iškeldinti ir išblaškinti lietuvių tautą po tuščias Rusijos žemes praktiškai neįgyvendinama. Tačiau, nepaisant pastarųjų dviejų dešimtmečių permainingų, Maskvos planas lieka tas pats: surusinti lietuvių tautą (ir ne tik lietuvių), ištrinti ją bespalvėje kolonistų jūroje, išstumti jos kalbą, etiką, suniveluoti jos papročius ir kultūrą. Dabar į Lietuvą kasmet atvežama vis daugiau rusų. O kolonizacijai, savaime suprantama, tarnauja pati blogiausia rusų tautos dalis.

Su tuo glaudžiai rišasi ir visokeriopas ekonominis sąjūdis.

Kasmet Maskva pasiima apie 60 procentų Lietuvos nacionalinių pajamų, o šios lėšos naudojamos konfrontacijai prieš Vakarų pasaulį, su kuriuo mūsų tautą sieja artimi dvasiniai ryšiai, kultūros ir ideologijos panašumas. Iš savo kuklių likučių lietuviai, norėdami ką nors pasistatyti, vėl būna priversti vykti į Maskvą ir ten kyšiais ir prašymais maldauti malonės leisti statyti tą ar kitą kraštui naudingą objektą. Kita vertus, net nesiklausiant lietuvių nuomonės, neatsižvelgiant į krašto teritoriniai erdvinės ir ekologinės galimybes, čia statomi nereikalingi pramonės objektai, dažnai net nuostolingi, tačiau sudarą galimybę sparčiai rusinti kraštą. Į tokias gamyklas ir fabrikus gausiai vežami ir įdarbinami kitataučiai. Be to, dėl permanentinio visos Sąjungos neūkiškumo ir aplaidumo Lietuvos gyventojams vis tenka lyginti padėtį savo darbu ir gaminiams. Metų metais visi geriausi maisto produktai ir pramonės gaminiai išvežami į Maskvą, Leningradą bei kitus Rusijos miestus, o jų vieton atkeliauja surogatai.

Mes čia neturime tikslo vardinti visų mūsų tautos sunkumų ir nelaimių. Norime tik pabrėžti: jau trisdešimt metų mes pažįstame tik tokį komunizmą! Ir teigiame — jis mūsų tautai nepriimtinas!

Kai dėl Vakarų Europos kompartijų — mes pakankamai spėjome įsidėmėti, jog ilgus metus ir jos padėjo tarybinei propagandai maskuoti TSRS nusikaltimus. Šiandien, nors ir nedrąsiai, jos, atrodo, mėgina stoti persekiojamųjų pusėn. Jei tai tiesa, jei Vakarų komunistai iš tiesų gerbia elementarias žmonių teises, jei jie pasisako už visų tautų nacionalinį savarankiškumą, mes laukiame jų atviro balso Lietuvos ir kitų pavergtų tautų atžvilgiu.

Kol kas teprašome vieno: užtarkite naujas mūsų krašto aukas — Joną Matulionį ir Vladą Lapienį, kuriems ilgesnis kalinimas gali būt pražūtingas. Šių žmonių sveikatos būklė yra kritiška.

Jei Vakarų kompartijoms iš tikrųjų svarbus moralinis tyrimas, jei jos nori išpirkti senąsias savo klaidas, padarytas priartiant TSRS genocidinei politikai, jos šiandien turi aiškiai ir nedviprasmiškai pasakyti: "Mes nepritariame TSRS vykdomai tautinei politikai, mažųjų tautų slopinimui, jų dvasiniam genocidui".

Mes norime tikėti, kad Vakarų šalių komunistai suras laiko ir galimybių išsamiau susipažinti su mūsų skaudžiomis problemomis ir išties mums pagalbos ranką dėl mūsų tauriausių žmonių išgelbėjimo. Lietuviai

MŪSŲ ŽINIOS

Skautų veikla

ZALGIRO STOVYKLOS AIDAI

Čia tik keli aidai, kurie pasiekė ML-os redakciją iš ponų Magilos ir Bagdžiaus vasarnamių. Kaip rašyta praeitame ML-os numeryje, Caucajoj stovyklavo 20 berniukų ir 19 mergaičių. Stovyklą organizavo ir vedė Eugenija Bacevičienė su Aldonos Lipskienės pagalba. Žalgirio vardas parinktas norint prisiminti ir jaunimui priminti šį Lietuvos istorijai svarbų įvykį – mūšį 1410 m. liepos 15 d. Įvykį išreiškė taip pat ir stovyklos vėliava – reprodukcija vienos vartotos lietuvių kariuomenės tame mūšyje. Kiek jaunimas suprato apie Žalgirio svarbą ir reikšmę tėveliai galės patirti iš savo vaikų dalyvavusių stovykloje.

Iš girdėtų aidų, atrodo, kad stovykla labai linksmi praėjo. Vežimas gerai važiuoja jei ratai gerai patepti, tai ir čia jaunimas gerai riedėjo ant gausaus ir skoningai pagaminto ponios Onos Zalubienės ir dukters Danutės valgio. Nebuvo laiko nuobodžiauti, nes programa buvo įvairi: Tėvynės diena su pašnekesiais apie Lietuvą, draugystės diena, sporto, iškylos, susikaupimo ir Hawajų – karnavalo dienos.

Stovykla turėjo gražiausią užbaigą. Sekmadienį iš ryto suvažiuo beveik visų vaikų tėvai ir prieš piet buvo atlaikytos Mišios ant meniškai paruošto skautų altoriaus. Skautai gražiai giedojo, meldėsi ir atliko skaitymus. Mišiose dalyvavo stovyklautojų geras kaimynas ponas Maželis su šeima. Ant jo žemės-miško buvo praleista iškylos diena. Iš Recife spėjo sugrįžti ir dalyvauti Mišiose p. Bagdžius su šeima. Stovyklos kapelionas kun. Petras Rukšys galėjo būti patenkintas gausiais dalyviais ir skautų religingumu.

Pamaitinus dvasią reikėjo galvoti apie kūno reikalus. Apie tai pasirūpino tėvai suvežę apščiai mėsos ir dešrelių šiuuraskui. Pavalgius pasitaisė nuotaika ir pasigirdo lietuviškos dainos. Viskas gerai, kas baigiasi gerai, bet pakilęs

smarkus vėjas lietumi nešinas nemandagiai išprašė namo iš vaišingų ponų Bagdžių namų. Čia tik surašyti keli aidai, o kitų stipresnių garsų apie stovyklos vadovus: Sandrą Saldytę, Nilzą Guzikaukaitę, Klaudijų Butkų, Robertą Saldį ir Hektorą Lipskį išgirsite iš pačių stovyklautojų.

NORI MOKYTIŠ LIETUVIŠKAI

Rašo iš ARAPONGAS, PR:

“Como descendente de lituanos e falando um pouco essa maravilhosa e riquissima lingua, venho por intermédio desta solicitar uma assinatura do jornal ‘MŪSŲ LIETUVA’ que há muito tempo conheço, dado a existência dos mesmos nos baús de meus pais. Gostaria de saber da existência de alguma outra publicação, folhetim, etc., que fosse escrito em lituano para que eu possa continuar no enriquecimento de meu estudo de lituano’.

Skaitydamas MŪSŲ LIETUVA, Tamsta būsi informuotas visais šiais dalykais. Sužinosi, kad kas savaitę išeina šis lietuviškas laikraštis, kuris duoda žinių apie visą lietuvių veikimą ne tik Brazilijoje, o ir pasauly; rasi jame ir LITERATŪROS, DAILĖS IR MENO puslapį, kuris, nors trumpai ir suglaustai, supažindins su lietuviškos kultūros pasauliu, pateiks malonaus pasiskaitymo ir praturtins Tamstos lietuvišką žodyną. Sužinosi taip pat, kad yra išleistas ir LIETUVIŲ-PORTUGALŲ KALBŲ ŽODYNAS su trumpa (9-54 psl.) LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Sužinosi taip pat apie lietuvių kalbos korespondencinį kursą, apie išsamų leidinį PENKIASDEŠIMTMETIS, apie tarptautinio argarsio koncertą, kurį duos iš Hamiltono atvykęs choras AIDAS ir kitus kultūrinius pasireiškimus.

KINIETIS – LITUANISTIKOS DAKTARAS

“Ačiū Tamstai labai už viską, ypač už straipsnius ir nuotraukas ML-voj. To tai aš tikrai nesitikėjau. Ačiū ir už gerą širdį bičiuliškumą mano viešnagės metu”, rašo iš Rochesterio prof. Ant. KLIMAS. Ir, per “Draugą”, duoda mums tikrai sensacingą informaciją.

1977 m. birželio 28 d. CHIEN CHING MO apgynė disertaciją iš LITUANISTIKOS ir gavo filosofijos daktaro laipsnį. Dr. Mo disertacijos tema buvo “Case Grammar of Spoken Lithuanian (Šnekamosios lietuvių kalbos linksnių gramatika)”. Vadinamasis Case Grammar yra pats naujausias metodas kalbai aprašyti. Šiuo metu jau yra parašytos dar tik kelios

knygos, keli straipsniai bei kelios disertacijos.

Dr. Chien Ching Mo yra gimęs Kinijoje, mokslus baigė Formozėje (Taiwane), o vėliau specializavosi Oregono valst. universitete bei Rochesterio universitete. Pramokęs lietuvių kalbos, parašė šią visiškai naujos krypties disertaciją. Ją apgynė labai gerai. Rudenį grįžta į Taiwaną kur Chengchi valst. universitete dėstys kalbotyrą. Tai, tur būt, yra pirmasis istorijoje kinietis, parašęs mokslinį darbą iš lituanistikos.

Dr. Mo ir toliau ruošiasi domėtis lietuvių kalba ir jau turi suplanavęs kelis straipsnius iš šios srities. Šalia prof. IKUO MURATA, kuris Japonijoje verčia lietuvių literatūros kūrinius į japonų kalbą, dr. Mo bus kitas Tolimųjų Rytų sūnus, susidomėjęs ir dirbęs lituanistinėje srityje.

Dr. Mo disertacijos mokslinis vadovas bei patarėjas buvo prof. dr. Antanas Klimas. Jis rašo (1977. VII.13): “Tik sugrįžus, teko smarkiai padirbėti (dar ir dabar). Ypač daug darbo davė dr. Mo disertacija’.

Daug darbo; bet ir nemaža džiaugsmo. Juk gimė pirmasis li-

Nepraleiskite progos –

ĮSIGYKITE

PENKIASDEŠIMTMETĮ – CINQUENTENÁRIO

208 puslapių ir 350 istorinių fotografijų leidinys apie lietuvių Brazilijoje nuo 1867 iki 1976 metų. Gaunama klebonijose, paštu ir per platintojus.

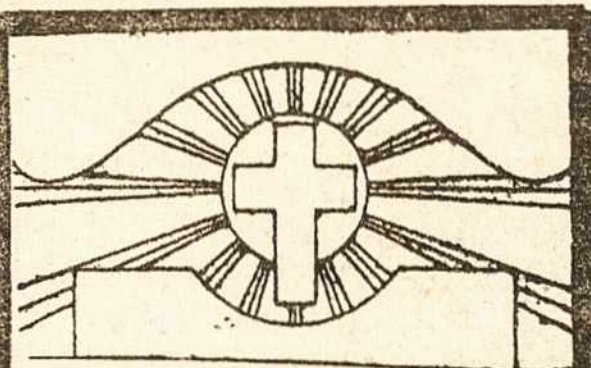
Kaina: 50 kruzeirų

tuanistas didžiojoje Kinų tautoje. Ir jam, tur būt, bus malonu pasiskaityti lietuviškai, ką apie jo tėvynę parašė misionierius – sinologas lietuvis, kun. Petras Urbietis, savo knygoje KINIJA – AZIJOS MILŽINAS’.

Bet tatai galite sužinoti ir Jūs įsigiję tą knygą: KINIJA – AZIJOS MILŽINAS.

• Žmogus be religijos yra keleivis be tikslo, klausėjas be atsakymo, kovotojas be pergales, mirštantis be naujo gyvenimo. SV. AUGUSTINAS

MŪSŲ MIRUSIEJI

Liepos 21 d. staigiai mirė namie DIMIDAS KAVALIAUS KAS, 74 metų amžiaus. Kilęs iš Kauno, atvyko Brazilijon 1929 m. Gyveno Alto da Moóca. Paliko liūdinčius žmoną Vicentą, sūnus Paulių ir Stefaniją, žentą, marčią bei anūkus. Palaidotas V. Alpina kapinėse. Mirusiojo namiškiams gili mūsų užuojauta.

Lietuviškai kalbanti

Vyrų – moterų – vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING

médica

HOMENS-SENHORAS
CRIANÇAS

Av. Eulina, 99 – V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Limão)

Tel.: 220-0439 / 266-3569

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA CHUVAS DE TODOS OS TIPOS, PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS MINI-SOMBRINHAS, TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Ind. Est. 104.810.87

C. E. S. 01.122.001/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274-0577 – (Res. 274-1886)
São Paulo

MŪSŲ ŽINIOS

"AIDO" KONCERTAS S. PAULE

Hamiltono Mergaičių Choras 'AIDAS' jau prisiuntė „Pietų Amerikos Koncertų programą". Programai vadovauja choro vadovas solistas VACLOVAS VERIKAITIS, akompanuotas muzikas JONAS GOVEDAS, administratorius JERONIMAS PLEINYS ir choro pirmininkė BIRUTĖ BERŽAITYTĖ.

Programoj numatytos 28 dainos, kurios išpildomos – vienos "AIDO" ir solisto V. Verikaitis kartu, kitos vien tik solisto, dar kitos vien tik "AIDO". Yra numatytos ir 7 dainos svetimom kalbom (anglų, vokiečių, prancūzų, ispanų ir portugalų).

Ansamblis atvyksta į S. Paulą rugpjūčio (agosto) 15 d. ir išvyksta 22. Nori būtinai aplankyti ir Rio de Janeirą.

Koncertas S. Paule numatytas Palácio das Convenções būstinėj, Anhembi, rugpjūčio (agosto) 17 dieną, pradėdant 20 val.

NAUJAS LIETUVIŠKAS ŽIDINYS

Liepos 23 d. šv. Kazimiero pjos koplyčioj sumainė žiedus ALOYZAS G. RACKEVIČIUS, iš Argentinos, su VITA FL. PETKEVIČIŪTE, sanpauliete. Šliūbą davė kun. St. Šileika. Apeigas reikšmingai palydėjo giesmėm LKBnės choras, vadovaujamas dir. V. Tatarūno, vargonais grojant m. F. Girdausku. Paskui vyko jaukus, šeimyniškas priėmimas tos pačios parapijos salėj.

Naujam lietuviškam židiniui geriausi linkėjimai.

GRAŽUS SAVIVEIKLOS PAVYZDYS

Korespondentui, prieš keletą savaitių atvykusiam Brazilijon, S. Paulo arkivyskupijoj dirbti lietuvių sielovadoj, praeitą šeštadienį – sekmadienį teko pavaduoti N. S. do Pilar (Sevilha, Vila Ema) kleboną.

Kur trūksta kunigų – o jų trūks-

P A D Ė K A

P. Jonui Bagdžiui ir šeimai bei p. Albertui Magilai ir šeimai už vaikų stovyklai užleistas patalpas, p. St. Maželiui už ūkj, kuriam įvyko vienos dienos išskyta, p. Onai Zalubienei ir p. Danutei Zalubienei už pasiaukojimą šeiminkaujant, nuoširdžiai dėkoja

Žalgirio Stovyklos skautai
ir Stovyklos Organizatoriai

Hamiltono mergaičių choro "Aidas" ir
sol. V. Verikaitis

KONCERTAS

RUGPJŪČIO (AGOSTO) 17, TREČIADIENI, 20 VAL.

PALÁCIO DAS CONVENÇÕES, A N H E M B I

ta ypač Brazilijoj – ten aktyviai reikiasi seselės, pasauliečiai – diakonai, paprinė saviveikla.

Buvo įspūdinga stebėti, per ketverias Mišias, šios jaunatviškos parapijos tikinčiųjų aktyvų vadovavimą pamaldose ir kunigui duota pagalba net ir ligonių laikyme. Patys papiečiai – vyrai ir moterys, jaunimas ir senimas – sumaniai vadovauja ir dalyvauja skaitymuose ir giesmėse. Ir net pati knygvedystė eina organizuotai, tų pačių asmenų vedama.

Be to jie nuoširdžiai globojo svečią kunigą; ir norėjo dar daugiau išgirsti apie Lietuvos ir Kinijos "Tylos Bažnyčia".

Tai gražus ir daug žadantis parapijai saviveiklos, įsipareigojimo, aktyvaus visų bendradarbiavimo pavyzdys, sektinas ir mūsų lietuviškoj sielovadoj.

Kun. P. M. Urbaitis

Neužmiršk
lietuviškos spaudos!
Skaityk ir
platink ją!

Liepos 31 dieną – ŠV. ONOS, L.K. Moterų Draugijos Globėjos šventė.

Visus mielai kviečiame dalyvauti Mišiose (15 val.) ir arbatėlėj Jaunimo Namuose.

L. K. Moterų Draugija

V. ANASTACIO DR. J. BASANAVIČIAUS mokyklos
Globėjų būrelis ruošia

PIETŪS – FEIJOADA

rugpjūčio (agosto) 7 d. 13 valandą mokyklos salėje.

Maloniai kviečia visus draugus ir pažįstamus juose dalyvauti.

Būrelio valdyba

VEIKLOS KALENDORIUS

LITERATŪROS RAŠTELIO POPIETĖ

Liepos mėnesio Literatūros raštelio popietė bus 30 liepos, R. ir

Alf. Petraičių rezidencijoj, rua Nova York, 28, apto. 32, telef. 65-3286. Pradžia: 16 valandą.

Liepos 30, šeštadieni. 10.00 val. prieš pietus susirinkimas pas inž. Leonarda Mitruo vasarvietėje – Raposo Tavares.

SEMANÁRIO NOSSA LITUÂNIA

MŪSŲ
LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
VYTAUTAS BACEVIČIUS

Redige: Equipe Editorial
Administrador: Stanislão Šileika

METINĖ PRENUMERATA: 105 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 500 kr. Paskiro numerio kaina: 2,00 kr. Užuojautos ir sveikinimai nuo 40 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti "Stanislão Šileika" vardu.

Straipsnius ir korespondencija redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Ne naudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomone. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadienį: vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai iteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.